

Saopštenje povodom zastoja evropskih integracija Republike Srbije u 2020.

Ovim putem izražavamo naše nezadovoljstvo izostankom reformi koje je Vlada Srbije prihvatila da sprovede u procesu pristupanja EU, pogoršanjem poštovanja demokratskih principa i vladavine prava, prisustvom govora mržnje i porastom nasilja nad pojedincima, novinarima, medijima, političkim neistomišljenicima i organizacijama civilnog društva koji na osnovu prava koja im garantuju Ustav i zakoni Republike Srbije, iznose kritička viđenja rada i rezultata državnih institucija i organa.

Godina za nama ostaće zabeležena po najvećem globalnom izazovu sa kojim se suočila naša generacija. Pandemija Kovid-19 je na okrutan način pokazala koliko smo ranjivi, koje su granice sposobnosti vlasti i poverenja građana u institucije. Neozbiljnost iskazana u inicijalnoj fazi pandemije, neodgovornost u periodu izbora, nesrazmerna upotreba sile nad građanima koji su protestovali u julu, napadi na neistomišljenike, organizacije civilnog društva i medije, dovela je do gubitka poverenja koje može imati ozbiljne posledice po društvo i živote građana. Pandemija je ogolila nefunkcionalnost političkog poretka, a rezultati Vlade Srbije u 2020. godini u ključnim oblastima za napredak u procesu pristupanja EU, ukazuju na nedostatak iskrene političke volje da se sprovedu neophodne promene.

Potpisnici izražavaju svoje nezadovoljstvo nedovoljnim napretkom u ispunjavanju obaveza u okviru pregovora o pristupanju EU. EU nije otvorila ni jedno pregovaračko poglavlje sa Srbijom tokom 2020, a tokom 2019. je otvorila samo 2. Izvesno je da ovakva odluka Saveta Evropske Unije proizilazi između ostalog iz negativnih izveštaja Evropske Komisije i drugih relevantnih međunarodnih organizacija koje dovode u pitanje stanje demokratije u našoj zemlji. Odluka je prevashodno posledica realnog pogoršanja stanja vladavine prava, kao i manjka političke volje Vlade Srbije da učini ozbiljne napore da sprovede neophodne reforme, obezbedi nezavisnost pravosuđa, suzbije korupciju, omogući izražavanje i ispoljavanje političkog i svakog drugog mišljenja, obezbedi uslove za slobodu medija, kao i nezavisnost regulatornih i nezavisnih tela od političkog pritiska. Ovakvo stanje je neprihvatljivo imajući u vidu sve resurse kojima raspolaže Vlada, njenu deklarativnu posvećenost članstvu u EU, kao i tehničku i finansijsku podršku EU.

U klimi nametnutih društvenih podela, veliki broj građana Srbije se oseća isključeno i nezastupljeno u političkom životu Srbije. Sastav Narodne skupštine nakon izbora koji su zbog neravnopravnih uslova bojkotovani od strane dela opozicionih stranaka, ne odlikava realno politički pluralizam u Srbiji. To je opasno za stanje i onako urušene demokratije. Zloupotreba skupštinske govornice za iznošenje optužbi protiv pojedinaca, medija i organizacija koji nisu prisutni u skupštinskoj sali, niti imaju mogućnost da zaštite svoja prava pred sudom zbog poslaničkog imuniteta, predstavljaju opasnost za njihovu bezbednost. Bez javne osude i adekvatnog sankcionisanja govora mržnje neće biti moguće uspostaviti elementarne uslove za otpočinjanje iskrenog dijaloga sa neistomišljenicima. Vlada Srbije i politički lideri vladajuće koalicije imaju najveću odgovornost za ovakvo stanje.

Poverenje u institucije je narušeno, i na Vladi Srbije je da pronađe način i pokuša da ga povрати. Za to će biti potrebno vreme. Potpisnici su spremni da nastave da učestvuju i pomognu u promenama koje su neophodne za pristupanje Srbije EU. Posedujemo stručno znanje i entuzijazam koji bi Vlada koja je istinski opredeljena za ubrzanje evropskih integracija trebalo da ceni. Želimo konkretne promene i vidljive rezultate u ključnim

oblastima koji će nas uveriti da je Vlada iskreno posvećena i reformama i procesu evropskih integracija. Nema povratka poverenja bez suštinskih, vidljivih rezultata.

Potpisnici su otvoreni za iskren dijalog, ali neće prihvatiti da učestvuju u kreiranju privida dijaloga i obezbeđivanju legitimiteta simuliranim reformama. U narednih godinu dana pažljivo ćemo pratiti i redovno izveštavati javnost o rezultatima, prevashodno u oblasti vladavine prava i funkcionalnosti demokratskih institucija, na osnovu čega ćemo u cilju očuvanja vlastitog integriteta, razmatrati svrsishodnost saradnje sa državnim organima i organizacijama.

Pozivamo Vladu Srbije da izvuče pouke iz odluke Saveta EU da ove godine ne otvori ni jedno pregovaračko poglavlje. U trenutku kada EU počinje da razmatra svoju stratešku budućnost i ulogu u novim globalnim okvirima, a među građanima Srbije raste broj skeptika prema članstvu u Uniji, Vlada ima posebnu odgovornost da objasni građanima zašto je važno da Srbija ubrza neophodne promene u cilju pristupanja EU. Ove poruke moraju biti nedvosmislene i zasnovane na činjenicama o mestu Srbije u Evropi i njenom strateškom opredeljenju.

Naglašavamo da smo veoma svesni brojnih izazova sa kojima se naša zemlja suočava i spremni smo kao i do sada, da svojim aktivnostima budemo partneri. Međutim, na Vladi je da obezbedi uslove za nastavak saradnje.

Dvadeset godina nakon demokratskih promena, kojima je jasno stavila do znanja da želi da ide putem demokratskih vrednosti ka članstvu u EU, Srbija se udaljava od tih ciljeva. Potpisnici će zbog toga nastaviti da prate, izveštavaju i daju preporuke kako da se ubrza proces pristupanja EU i da insistiraju na poštovanju vladavine prava, demokratskih institucija, ljudskih prava, nezavisnog pravosuđa, slobode medija i prava svakog građanina da javno i bez straha iznese svoje mišljenje jer time branimo vrednosti i slobodu građana, Ustav i zakone Srbije.

Potpisnici:

1. Beogradski centar za bezbednosnu politiku- članica NKEU
2. Komitet pravnika za ljudska prava- YUCOM- članica NKEU
3. Građanske inicijative- članica NKEU
4. Centar za evropske politike- članica NKEU

5. "GLAS" Bosilegrad
6. A 11 - Inicijativa za ekonomska i socijalna prava
7. A1 Novi Pazar
8. AS - Centar za osnaživanje mladih osoba koje žive sa HIV-om i AIDS-om
9. Asocijacija DUGA Šabac
10. ASTRA
11. Beogradska otvorena škola
12. Beogradski centar za ljudska prava
13. Beogradski fond za političku izuzetnost
14. BETA
15. BIRODI

16. Centar modernih veština - članica NKEU
17. Centar savremene politike
18. Centar za demokratiju i razvoj juga Srbije
19. Centar za istraživačko novinarstvo Kruševac - CINK
20. Centar za monitoring i aktivizam - CEMA "
21. Centar za praktičnu politiku
22. Centar za razvoj lokalnih medija
23. Centar za razvoj lokalnih sredina -CRLS - članica NKEU
24. Centar za socijalne inovacije i integracije
25. Drug Policy Network South East Europe (DPNSEE)
26. Društvo Stara Planina
27. E- sigurnost
28. Ekološko udruženje "Rzav"
29. Europolis
30. Evropski pokret u Srbiji – članica NKEU
31. Fond za humanitarno pravo
32. Fondacija Centar za demokratiju
33. Forum civilne akcije - FORCA
34. Geten- članica NKEU
35. Građanska čitaonica "Libergraf"
36. Humanitarno udruženje Romsko srce
37. Inicijativa mladih za ljudska prava
38. Inicijativa za prava osoba sa invaliditetom- MDRI-S- članica NKEU
39. Inženjeri zaštite životne sredine
40. ISAC Fond - članica NKEU
41. Koalicija prEUgovor
42. Kragujevac slobodno
43. Libek
44. Link plus
45. Lokalna Kuća Razvoja Brus
46. Mreža odbora za ljudska prava u Srbiji CHRIS
47. Mreža SOS Vojvodina
48. Nacionalna koalicija za decentralizaciju
49. Nepušački Edukativni Centar - RP
50. Nova Naša reč
51. Novi Optimizam
52. NUNS
53. Odbor za ljudska prava Niš
54. Podrinjski Antikorupcijski Tim Pakt
55. Pokret "Odbranim o šume Fruške gore"
56. Praxis- članica NKEU
57. Proaktiv
58. PROTECTA
59. Regionalni centar " Mobing " Niš
60. Res Publica Kragujevac
61. Savez ekoloških organizacija Zelena lista Srbije
62. Skupština slobodne Srbije

63. Slavko Ćurvija Fondacija
64. SOinfo.org portal
65. Trag fondacija
66. Udruženje " Česi jugoistoka Srbije "
67. Udruženje Fenomena
68. Udruženje Lilit
69. Udruženje za zaštitu šuma
70. UG "RROMA ROTA"
71. Urban-in
72. Užički centar za prava deteta
73. Vojvođanski građanski centar
74. Žene u crnom
75. Žene za mir